

Nuorisovaltuusto ONEn puheenjohtajan puhe Lasten ja nuorten kaupunkikokouksessa
keväällä 2025

Hyvät kuulijat,

Tänään haluan puhua teille jostain hyvin arvokkaasta – siitä, millainen paikka Oulu on lapsille ja nuorille. Millainen se on nyt, ja millainen se voisi olla tulevaisuudessa.

Kun puhumme lapsi- ja nuoriystävällisestä kaupungista, emme puhu vain kauniista sanoista strategiapapereissa. Me puhumme siitä, miltä arki tuntuu lapsesta ja nuoresta. Onko hänellä turvallinen olo koulussa? Voiko hän vaikuttaa asioihin? Tunteeko hän, että hänen mielipiteillään on merkitystä?

Oulu on mukana Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallissa, ja se on hieno suunta. Meillä on rakenteita, jotka mahdollistavat lasten ja nuorten osallistumisen – kuten nuorisovaltuusto, oppilaskunnat ja erilaiset osallisuusryhmät. Näiden kautta nuoret voivat tuoda esiin näkemyksiään. Mutta se ei yksin riitä.

Meidän pitää varmistaa, että nuorten ääni myös kuuluu päätöksenteossa – ei pelkästään kuunnella, vaan oikeasti kuulla. Nuorten pitää kokea, että heidän näkemyksillään on vaikutusta, ja että heitä arvostetaan asiantuntijoina omassa elämässään.

Usein aikuiset ajattelevat, että nuoret eivät ole vielä valmiita osallistumaan päätöksentekoon. Mutta todellisuudessa nuoret tuovat pöytään jotakin aivan uutta: raikkaita ideoita, kyseenalaistamista, aitoa intoa ja halua tehdä asioita paremmin. He näkevät kaupungin arjen niin kuin se todella on – esimerkiksi koulumatkan esteet, puuttuvat vapaa-ajan mahdollisuudet tai julkisten tilojen turvallisuuden.

Siksi meidän on kysyttävä: onko Oulu aidosti rakennettu yhdessä lasten ja nuorten kanssa, vai vain heitä varten?

Lapsi- ja nuoriystävällinen Oulu on paljon muutakin kuin harrastusmahdollisuuksia ja kouluja – vaikka nekin ovat tärkeitä. Se on myös tunne siitä, että kuuluu joukkoon. Se on kokemus siitä, että voi vaikuttaa omaan ympäristöönsä. Se on mahdollisuus olla mukana – ei vain katsojana, vaan tekijänä.

Yhä useampi nuori kokee yksinäisyyttä, ahdistusta tai ulkopuolisuutta. Siksi tarvitsemme yhä enemmän paikkoja, joissa nuoret voivat kokoontua, keskustella ja tulla kohdatuksi sellaisina kuin ovat. Tarvitsemme turvallisia aikuisia, jotka eivät vain valvo, vaan myös kuuntelevat ja välittävät.

Kaupunki voi olla alusta: se voi tarjota tilat, välineet ja tuen – mutta ideat ja energia tulevat nuorilta itseltään. Tarvitaan rohkeutta luottaa nuoriin. Kun nuorelle annetaan vastuuta ja luottamusta, syntyy osallisuuden kokemus – ja se on yksi tärkeimmistä eväistä tulevaisuuteen.

Hyvät kuulijat,

Meidän on muistettava, että nuoriso ei ole vain tulevaisuus – he ovat osa tätä päivää. Heidän hyvinvointinsa, kokemuksensa ja äänensä kuuluvat tähän hetkeen.

Kuvitellaanpa hetki: Oulu, jossa jokainen lapsi saa harrastaa riippumatta perheen tuloista. Oulu, jossa koulussa ei tarvitse pelätä. Oulu, jossa nuori voi vaikuttaa siihen, miltä oma asuinalue näyttää tai miten lähikirjasto toimii. Oulu, jossa nuori voi sanoa: "Täällä minä saan olla oma itseni. Täällä minä voin vaikuttaa."

Sellaisen kaupungin me voimme rakentaa – mutta emme yksin. Me tarvitsemme siihen jokaista nuorta, ja meidän täytyy antaa heille tila ja ääni.

Yhdessä me voimme tehdä Oulusta paikan, jossa jokainen lapsi ja nuori tuntee: minä kuulun tänne.

Kiitos.